

ACTA GENERALIS OCTAVAE SYNODI

tas tamen doctores syllogismis, inductionibus, exemplis, quouis deniq; argumentorū genere demonstrare, ac explicare solent, propterea tamen nemo proferret scientiā eorū diuersam esse. Testis est Aristoteles in suis posterioribus analyticis. Siquidem igitur & ipsi principia theologicasq; dignitates habemus, quibus in ratione diuina innitimur, atq; credimus, ex his proculdubio demonstrare poterimus, sanctum spiritum ex filioq; procedere. Id ergo, quod Romana ecclesia profitetur, patet additionē non esse. Amplius ostendere possumus, additiones hmoi posse fieri. Nam Paulus inquit: Vnus dñs, vna fl des, vnum baptisma, vnus deus & pater omniū, Ergo & vna ecclesia. Vtrū autē & vna dignitas, an non: sed de hoc alias. Eadem igitur ecclesia diuersis temporibus, ac vr gente necessitate, accessiones facere poterat. Quæ quidē facultas nunquā poterit auferri. No ster em seruator inquit. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus vsq; ad consummationem seculi. Quæ quidē oratio nequaquā significat, vt deus vobiscum simpliciter sit, ac nos simpliciter regat. Sic em lapidibus & plantis, ac omnibus animatibus semper inest, ac simpliciter ipsa gubernat, verū semper vobiscum creditur ee, nos sua gratia vnaq; religione ac fide cōiungēdo, qd procul dubio in hīs mēbris videre nō est, q̄ diuersa fide iuncta sunt, libera igitur ecclesia videtur esse. Præterea, si vestra opinio vera esset, magnum discrimen incurrerent Christiani, ac magnum incommodum ipsis accidere facile posset. Nam si aliquādo emerferit hæresis, ecclesia sese non posset ei opponere. Secū dum tamen concilium accessionem facere cœpit, hanc excusationem asserendo, vt, si fieri posset, firmam & illæsam ecclesiam semper esse, sane nulla esset opus additioe. Sed quoniam quandoq; videtur periclitari, idcirco necesse erat accessionem ad Nicænum symbolum facere, vt ipsi quoq; asserimus Romanæ ecclesiæ contigisse. At ei fuerat interdicitum, hoc equidem ostendatis velim, cum a maioribus nostris nil aliud prohibitu fuisse constet, q̄ vt nemini liceret diuersam fidē proferre, aut componere, literisve mandare, vt in Ephesini cōcilij actis (vt bene nostis) videtur, quod cæteræ quoq; synodi cōsectantes, simili modo prohibere, sanctiq; doctores qui de syllabis & dictionibus priuatim fecerant mentionem, ad illud idem concilium se retulerant. Posteriores denique oēs ipsius tertij concilij prohibitionē eadē ratiōe susceperant, ne cui diuino simbolo diuersas dictiones aliam fidē significantes, liceret apponere. Necesse est igitur, verba oia, adeundē sensum referri, eosq; q̄ syllabarū & dictionū meminerant, idē intellexisse, vthæ dictiones essent fingendæ, quæ diuersam fidē significarēt. Quemadmodū em diuersus a nostra religione sensus vehementer est eniciendus, ita etiam verba fidem aliam significancia reuellenda sunt. Patet igitur, prohibitionem ipsam neutiquā contra nos facere, quodq; vos additionem, nos vero declarationem appellamus, id rem vnam eandemq; fidē significare, & ad eandem spectare, vnde liquet nos nequaquā esse sub anathemate. Alia quoq; præstantissimi patres, ad hanc rem plurimum pertinētia dicere possimus, quæ ex quarti cōcilij actis collegimus, verum opportunū est vt surgamus. Tunc synodus decreuit, vt ad diem proximi sabbati sessio prorogaretur.

¶ Die sabbati. xx v. octobris, septima sessio Ferrariæ.

Andr. **T**Va venia & gratia, pater beatissime, necnō mitissimi Imperatoris ac sanctissimi patriarchæ iussu, orationē nostrā, quā proxima sessione habuimus, profeceremur. Quæ quidē oratiōe duo credimus ostēdisse, spiritum ex filioq; procedere, quemadmodū Romana ecclesia profitetur, additionē nō esse, ac nunquā interdicitum fuisse, quo minus accessiones huiusmodi ab ecclesia fierēt. Reliquum autē nobis erat duo alia demonstrare, quæ tunc probare promisimus, additionem ipsam valde conuenientem, nedū verā esse, ac plurimū oportere, vt a Christianis omnibus excoleretur. Et si sanctissimus ac summus pontifex, ac hi præstantissimi patres vnum tantū sufficere crederent, vt demonstraremus accessionem ipsam verā & congruā esse. Veritas em ppendēda est. Quādoquidem ipsa cognita, eius cōtraria facillime dissoluit, vt Aristoteles nō testat, quia oia vero cōsonat, falso autē (inquit) cito dissonat verū. Conueniēs igitur esset ipsius augmenti veritatem ostēdere, q̄ eo modo facilius vobis suaderetis, id Romanæ ecclesiæ dubio procul facere licuisse, ad quod quidem probandū, cū publicis & priuatis oratiōibus, tum certis libellis nos sæpenuero prouocastis, ea præsertim ofone, quæ pater Ephesius ex nobis quæsiuit, cur Romana ecclesia accessionem ad symbolum fecerit. His ergo patribus gratissimum fieret, si veritas hæc elucesceret. Nanq; cum in dubiū

vocari